

జీవిత చరిత్ర

గాంధీజీ

గాంధీమహాత్ముని దశావతారలీలలు

సదాశివ సమారంభాం

గురు దక్షిణామూర్తి

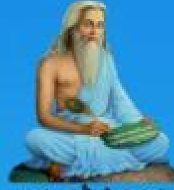
గురు వేదవ్యాస మహర్షి

గురు శుక మహర్షి

గురు నారద మహర్షి

గురు వాల్మీకి మహర్షి

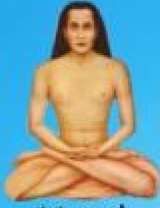

గురు శ్రీకృష్ణ

శంకరాచార్య మధ్యమాం

గురు దత్తాత్రేయ

గురు బాబాజీ

గురు గౌతమ బుద్ధ

గురు ఆదిశంకరాచార్య

గురు రామానుజాచార్యులు

గురు జ్ఞానేశ్వర్

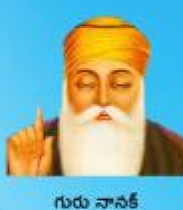
గురు రవిదాస్

గురు కబీర్ దాస్

గురు చైతన్య మహా ప్రభువు

గురు నానక్

గురు రాఘవేంద్ర స్వామి

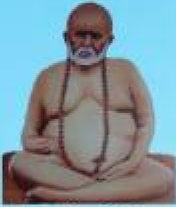

గురు వీరబ్రహ్మేంద్ర స్వామి

యోగి వేమన

అస్మదాచార్య పర్యంతాం

గురు త్రైలింగ స్వామి

గురు లాహిరి మహాశయ

గురు రామకృష్ణ పరమహంస, అమ్మ శారదాదేవి

గురు వివేకానంద

గురు సాయి బాబా

గురు అరబిందో

గురు రమణ మహర్షి

గురు యోగానంద

గురు భక్తివేదాంత ప్రభుపాద

గురు మళయాళస్వామి

గురు విద్యాప్రకాశానందగిరి

గురు చంద్రశేఖర పరమాచార్య

వందే గురుపరంపరాం..

నన్ను "నేను" తెలుసుకోవటానికి

నన్ను "నేను" మార్చుకోవటానికి

"నేను" గా ఉండటానికి

మరియు అత్యుత్తమ జీవన విధానానికి

కావలసిన భక్తి,జ్ఞాన,కర్మ,ధర్మ సమాచారం ఒకేచోట తెలుగులో ఉచితంగా!

సాధారణంగా వేదాంతం తెలుసుకోవాలనే కోరిక వుంటుంది, కాని గ్రంధాలు అందుబాటులో లేవు. ఇంకొకరి దగ్గర గ్రంధాలు వుంటాయి, కాని జిజ్ఞాసువులకి ఎక్కడ ఉన్నవో తెలియదు. అలాగే కొన్ని లైబ్రరీ లో కొన్ని రకాల పుస్తకాలు మాత్రమే లభ్యం అవుతున్నాయి, అంతేగాక విలువైన గ్రంధాలు సరైన సంరక్షణ లేక కనుమరుగైపోతున్నాయి, కనుక మన అందరి కోసం భారత ప్రభుత్వం పురాతన ఆధ్యాత్మిక గ్రంధాలను సంరక్షించే నిమిత్తం ఎంతో శ్రమతో కంప్యూటరీకరణ ద్వారా ఒక చోట చేర్చుతూ ఆన్ లైన్ చేయటం జరిగింది. ఇటువంటి విలువైన జ్ఞాన సంపదను మరింత సులభంగా అందుబాటులోకి తీసుకురావటానికి సాయి రామ్ సేవక బృందం ఉడతా భక్తి గా ఇప్పటివరకి దాదాపు **5000** పుస్తకాలను వివిధ వర్గాలుగా విభజించి PDF(eBOOK) రూపంలో ఆన్ లైన్ లో ఉచితంగా అందించటం జరిగింది. కనుక ప్రతి ఒక్కరు ఈ సదవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోగలరు. ఇందుకు సహాయం అందించిన భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్(డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా http://www.new.dli.ernet.in), ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్(https://archive.org), గూగుల్ వెబ్ సైట్(https://www.google.co.in), మైక్రోసాఫ్ట్ వెబ్ సైట్(http://www.microsoft.com) కు మేము ఋణపడివున్నాము.అలాగే ఇటువంటి బృహత్తర కార్యక్రమానికి పెద్ద మొత్తం లో గ్రంధాలను అందించిన తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానమునకు కూడా మనం ఋణపడివున్నాము. సాయి రామ్ సేవక బృందం కోరుకొనేది ఒక్కటే, ప్రతి ఇల్లు ఆధ్యాత్మిక జ్ఞాన గ్రంధాలతో నిండిపోవాలన్నదే మా కోరిక.

ఈ గ్రంధాలను ఉచితంగా ఆన్ లైన్ లో చదువుటకు, దిగుమతి(డౌన్లోడ్) చేసుకొనుటకు గల మార్గాలు:

1) భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్: http://www.new.dli.ernet.in లేక http://www.dli.ernet.in
2) సాయి రామ్ వెబ్ సైట్: http://www.sairealattitudemanagement.org
3) సాయి రామ్ గూగుల్ సైట్: https://sites.google.com/site/sairealattitudemanagement
4) ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్: https://archive.org/details/SaiRealAttitudeManagement

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞం పై గల సలహాలు,సూచనలకు సేవక బృందాన్ని సంప్రదించుటకు: sairealattitudemgt@gmail.com
సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సమాచారం: https://www.facebook.com/SaiRealAttitudeManagement
సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సంబంద వీడియోలు: https://www.youtube.com/user/sairealattitudemgt

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞంలో ప్రతి ఒక్కరు పాల్గొని, ఈ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకొని,మీరు సంతృప్తులైతే మరొక సాధకునికి, జిజ్ఞాసువులకు మార్గం చూపించగలరని ఆశిస్తున్నాము. మీరు చదువుకోవటంలో ఏమైనా ఇబ్బంది కలిగితే సేవక బృందంను సంప్రదించగలరు. ఒకవేళ మా సేవలో ఏమైన పొరపాటు వస్తే మన్నించగలరు.

ఈ గ్రంధపు భారత ప్రభుత్వ డిజిటల్ లైబ్రరీ గుర్తింపు సంఖ్య: 2020010001220

గమనిక: భక్తి,జ్ఞాన ప్రచారార్ధం **ఉచితంగా eBook** రూపంలో భారత ప్రభుత్వపు సహాయంతో ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ గ్రంధముపై వ్యాపార,ముద్రణ హక్కులు రచయిత,పబ్లిషర్స్ కి గలవు, కనుక వారిని సంప్రదించగలరని మనవి చేసుకొంటున్నాము.

Sai**R**eal**A**ttitude**M**anagement(SAI RAM) - సాయి నిజ వ్యక్తిత్వ నిర్వహణ(సాయి రామ్)

* సర్వం శ్రీ సాయినాథ పాద సమర్పణమస్తు *

భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్ - డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా

http://www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India: Inc ×

www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India

Hosted by: Indian Institute of Science, Bangalore in co-operation with
CMU, IIIT-H, NSF, ERNET and MCIT for the Govt. of India and 21 major participating centres.

Home | Vision | Mission | Goals | Benefits | Content Selection | Current Status | People | Funding | Copyright Policy | FAQ | RFP

Books Journals Newspapers
Palm-Leaves (Manuscripts)

Title: Ramayanam
Author:
Year: to
Subject: Any Subject
Language: Telugu
Scanning Centre: Any Centre
Clear | Search

Presentations and Report
Statistics Report
Status Report
Feedback | Suggestions | Problems | Missing links or Books

Click here for PDF collection
DLI MIRROR at IUCAA Data Center PUNE

DLI

For the first time in history, the Digital Library of India is digitizing all the significant works of Mankind.

Click Here to know More about DLI New!

Books	Journals	Newspapers	Manuscripts
Rashtrapati Bhavan	INSA	Times of India	Tamil Heritage Foundation
CMU-Books		Indian Express	AnnaUniversity NEW!
Sanskrit		The Hindu	
TTD,Tirupathi		Deccan Herald	
Kerala Sahitya Akademi		Eenadu	
		Vaartha	

Title Beginning with.

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

Author's Last Name

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

Year

1850-1900 | 1901-1910 | 1911-1920 | 1921-1930 | 1931-1940 | 1941-1950 | 1951-

Subject

Astrophysics | Biology | Chemistry | Education | Law | Mathematics | Mythology | Religion | For more subjects...

Language

Sanskrit | English | Bengali | Hindi | Kannada | Marathi | Tamil | Telugu | Urdu

అతి విశిష్టం ఈ దానం!

స్వామి వివేకానంద

"దానాలలోకెల్లా ఆధ్యాత్మిక విద్యాదానం చాలా శ్రేష్ఠమైంది! దాని తరువాతిది లౌకిక జ్ఞానదానం, ప్రాణదానం, అన్నదానం" అని వ్యాసమహర్షి చెప్పారు.

మన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం భారతదేశ హద్దులలో నిలిచి పోకూడదు. లోకమంతటినీ ఆవరించాలి! ఇలా లోకవ్యాప్తమైన ధర్మప్రచారాన్ని మన పూర్వులు చేశారు. హైందవ వేదాంతం ఎన్నడూ ఈ దేశం దాటి పోలేదని చెప్పేవారూ, మతప్రచారార్థం తొలిసారిగా, పరదేశాలకు వెళ్ళిన సన్యాసిని నేనే అని చెప్పేవారూ, తమ జాతిచరిత్ర నెరుగని వారే! ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి. అవసరమైనప్పుడల్లా, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానప్రవాహం వెల్లువలా లోకాన్ని ముంచెత్తుతూ వచ్చింది.

రాజకీయ ప్రచారాన్ని రణగొణధ్వనులతో, యోధులతో సాగించవచ్చు. అగ్నిని కురిపించి, కత్తిని ఝళిపించి, లౌకిక జ్ఞానాన్నీ, సంఘనిర్మాణ విజ్ఞానాన్నీ విరివిగా ప్రచారం చేయవచ్చు. కానీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానదానం కళ్ళకు కనిపించకుండా, చెవులకు వినిపించకుండా కురుస్తూ, రోజా పువ్వుల రాసుల్ని వికసింపజేసే మంచులాగా నిశ్శబ్దంగా జరగవలసి ఉంది. భారతదేశం నిరాడంబరంగా, లోకానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ వచ్చిన దానమిదే!

మిత్రులారా! నేను అవలంబించే విధానాన్ని తెలియజేస్తాను వినండి. భారతదేశంలోనూ, ఇతర దేశాల్లోనూ మన పారమార్థిక ధర్మాలను బోధించడానికి తగినవారుగా మన యువకుల్ని తయారు చేయడానికై భారతదేశంలో కొన్ని సంస్థలను నెలకొల్పాలి! ఇప్పుడు మనకు కావలసింది బలిష్ఠులు, జవసంపన్నులు, ఋజువర్తనులు, ఆత్మ విశ్వాసపరులు అయిన యువకులు. అలాంటి వారు నూరుమంది దొరికినా, ప్రపంచం పూర్తిగా పరివర్తన చెందగలుగుతుంది!!

ఇచ్ఛాశక్తి తక్కిన శక్తులన్నిటి కన్నా బలవత్తరమైంది. అది సాక్షాత్తూ భగవంతుని దగ్గరి నుండి వచ్చేదే కాబట్టి దాని ముందు తక్కినదంతా లొంగిపోవలసిందే. నిర్మలం, బలిష్ఠం అయిన 'ఇచ్ఛ' (సంకల్పం) సర్వశక్తిమంతమైంది. దానిలో మీకు విశ్వాసం లేదా? ఉంటే మీ మతంలోని మహోన్నత ధర్మాలను ప్రపంచానికి బోధించడానికై కంకణం కట్టుకోండి. ప్రపంచం ఆ ధర్మాల కోసమై ఎదురుచూస్తోంది. అనేక శతాబ్దాలుగా ప్రజలకు క్షుద్రసిద్ధాంతాలు నేర్పడం జరిగింది. వారు వ్యర్థులని ప్రపంచమంతటా బోధలు జరిగాయి. ఎన్నో శతాబ్దాల నుండి వారు ఈ బోధనల వల్ల భయభ్రాంతులై, పశుప్రాయులైపోతున్నారు. తాము ఆత్మస్వరూపులమనే మాటను వినడానికైనా వారెన్నడూ నోచుకోలేదు. "నీచాతినీచుడిలో కూడా ఆత్మ ఉంది. అది అమృతం, పరమ పవిత్రం, సర్వశక్తిమంతం, సర్వవ్యాపకమైనది" అని వారికి ఆత్మను గురించి చెప్పండి. వారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించండి. ❖

మూలం: శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ - ఫిబ్రవరి 2014

శ్రీ

గాంధిమహాత్ముని

దశావతారలీలలు

రచయిత: 'మధురకవి'

నాళము కృష్ణరావు

గాంధీ మహాత్ముని
దశావతారలీలలు

రచయిత: 'మహాకవి'

నాళము కృష్ణరావు

రాజమహేంద్రవరము

ప్రకాశకులు:

రైతు బుక్కు డిపో,

రాజమహేంద్రవరము.

1948 సం. ౧౨ అణాలు.

మున్నుడి

ఈ గ్రంథమును నేను పెక్కు సంవత్సరముల క్రితము, (మహాత్ముఁడు ఎరవాడ జైలులో బంధింపఁబడిన యనంతరము) విరచించియుండియు, కారణాంతరములచే నింతదనుక ప్రచురింపఁ జాల నైతిని. దీనిని నేను రచించిన పిమ్మట నింతకాలము వరకు, మహాత్ముని జీవితమున జరిగిన అనేక సన్నివేశముల నిందు జేర్పవలసియుండియు, అట్లు చేయుటచే కొంత కాల హరణ మగు నను భీతిచేతను, ఈ విషాద సమయమున పాఠక లోకమున కీ గ్రంథము సత్వరముగఁ బరివర్తింప వలయు నన్న తహతహచేతను, వాని నెల్ల విడువవలసినవాఁడ నైతిని. వాని నన్నిటిని ద్వితీయ ముద్రణమున జేర్చుటయె కాక, మహాత్ముని నిర్యాణఘట్టము గూడ సంతరింపఁగలవాఁడ నని విన్నవించు కొనుచున్నాఁడ.

ఈ గ్రంథ విక్రయమున లభించు ధనమును మహాత్ముని గూర్చిన గ్రంథముద్రణ కార్యములకు వినియోగించి, నా జన్మమును ధన్య మొనరింప సంకల్పించినాఁడను.

౨౭-౨-౧౯౪౮
రాజమండిరము

ఇట్లు విన్నవించు,
కృతికర్త.

గాంధీమహాత్ముని

దశావతారలీలలు.

" ఇంతై, యింతకు నింతయై, మఱియుఁ దా నింతై, నభోవీధిపై
నంతై, తోయదమండలాగ్రమున నల్లంతై, ప్రభారాశిపై
నంతై, చంద్రుని కంతయై, ధ్రువునిపై నంతై మహర్వాటిపై
నంతై (గాంధిమహోద్యమం) బవరె బ్రహ్మాండాంతసంవర్థియై."

సత్యాగ్రహోద్యమము మహావటవృక్షము వంటిది. ఈ వృక్షమునకు గాంధిమహాత్ముడు కూకటివేరు. ఈమహీరుహము వేళ్ళు రసాతలమునఁ బాదుకొని, దాని శాఖలు భూమండలమున దశదిశల వ్యాపించి, ఆకాశపథము నధిగమించి, చంద్రబింబము నాక్రమించి, సూర్యమండలము నతిక్రమించి, ధ్రువలోకము నవఘళించి, బ్రహ్మాండభాండము నెల్ల నిండి నిబిడీకృతమై యున్నవి.

ఈ మహాభూరుహరాజమును సమూలముగఁ బెకలించుటకు బ్రిటీషు రాజనీతిజ్ఞులు తలపడిరి. తొలుత దీని కొమ్మలు

రెమ్మలు దళములు భ్రమించినచో, ఈ వృక్షరాజము నిలువున
నీరసించి నశించు నని భ్రమపడిరి. అట్లు గావించినచో, నిది
నశించుటకు బదులు మరల మరల ననలు గొనలు సాగి
రెకెత్తి శాఖోపశాఖలై విజృంభించు నని కొందఱు భావించిరి.
అట్లు గాదు, మూలమట్టముగా దీనిని పెల్లగించినచో, నొక్క
సారిగ అంతరించు నని మఱికొంద రూహించిరి.

గాంధిమహాత్ముఁడు లోకోత్తరపురుషుఁ డనియు అవ
తారమూర్తి యనియు భారతీయులే గాక ఖండఖండాంతరులును
సంభావించుటచే నాతని బంధించినచోఁ బ్రపంచమందలి సమస్త
జాతుల ఖండనలకుఁ బాల్పడుటయ కాక మహోపద్రవము లుప్ప
తిల్లు ననియు, సత్యమూర్తియు శాంతిదూతయు నగు మహా
త్ముని బంధించినచో, ప్రభుత్వదౌర్జన్యము దుస్సహ మగుటచే,
మహాత్ముని తత్త్వ మెఱుంగని ప్రజాసామాన్యము దౌర్జన్యము
నకుఁ బొచ్చు[illegible]ము, అందువలన మహావిఘ్న[illegible] యేర్పడి
[illegible] ప్రభుత్వ[illegible]కే భంగము గలుగు [illegible]ము, అట్టియెడ
నా మహోద్వేగము నంకెకుఁ దెచ్చుట దుస్తరమనియు, ఇట్లు
తర్కవితర్కములలోఁ బడి వితాకు జెంది వారు కర్తవ్యము
తోఁపక కొంతకాలము తటపటించిరి.

ఈ సందర్భమున, తొల్లి కంసుఁడు శ్రీకృష్ణుని సంహరించుటకే మార్గమును గోరుచు తనమిత్రులతో నాలోచింపఁగా, వారు చెప్పిన ఈక్రింది సమాధానము పరిష్కారవిషయమున కనువర్తించుచున్నది.

"అమరశ్రేణికి నెల్లఁ జక్రి ముఖరుఁ; డా చక్రియే ధర్మమున్
దమమున్; గోవులు, భూమిదేవులు, తితిక్షామ్నాయ కారుణ్యస
త్యములున్, యాగతపోదమంబులును, శ్రద్ధాశాంతులున్ విష్ణుదే
హము; లిన్నింటిని సంహరించిన నతం డంతంబునుం బొందెడిన్.

"చంపుదుమే నిలింపులను జంకెల నంకెల? తాపసావళిం
బంపుదుమే కృతాంతకుని పాలికి? కేశవులతోడ గోవులం
దుంపుదుమే? ధరామరులఁ ద్రోలుదుమే? నిగమంబులన్ విదా
రింపుదుమే? వసుంధర హరింపుదుమే? జననాథ, పంపుమా"

[శ్రీకృష్ణుని సంహరింపవలయు ననిన, అతని యంశరూపములగు గోవులు విప్రులు వేదములు సత్యశాంత్యాదులగు సర్వసద్గుణములను రూపుమాపినచో, అతఁడు తనంతట తానే యంతరించును— అని దీనిభావము]

అని వచించి కంసుని పంపున—

"వెదకి వెదకి దైత్యవీరులు సాధుల
నడఁప, వారిబలము లడఁగిపోయె;
యశము సిరియు ధర్మ మాయువు భద్రంబు
నార్యహింస సేయ నడఁగుఁ గాదె!" —భాగవతము.

ఇట్లు ఆలోచించి, బ్రిటిషురాజనీతిజ్ఞులు మహాత్ముని యనుచరు లగు ప్రముఖులను శాంతిసైనికులను బట్టి బంధించినచో, ఆతఁడు నిస్సహాయుఁడై తన యుద్యమము నుజ్జగించు నని నిశ్చయించిరి; ఉద్యమ మందలి నాయకుల బలువిధముల బాధించిరి; వేధించిరి; ఒకరితరువాత నొకరిని బంధింపఁ బ్రారంభించిరి. కాని వారి యూహకు భిన్నముగా జరిగినది. ఉద్యమ మడుగంటుటకు మాఱుగా, పరస్సహస్రకరాళములతో వికసించి వీరతాండవ మారంభించినది. ఒక్కొక యోధుని చెఱఁబెట్టి నప్పుడెల్ల వానిస్థానమున వందలకొలఁది యోధులు నవనవోత్సాహముతో రణాంగణమున నుఱికిరి.

ఒక్కొక సైనికుని చెఱఁబెట్టినపుడెల్ల ఆతనిస్థానమున వేలకొలఁది సైనికులు ఆవిర్భవించి గుండుదెబ్బలకు దమగుండెల నొడ్డి మాతృదేశమునకు ఆత్మార్పణము గావింపఁ జొచ్చిరి.

ఎట్టకేలకు బ్రిటీషురాజ్యతంత్రజ్ఞులు చేయునది లేక, ౪-౫-౧౯౩౦ తేదీని నడిరేయి గం॥ ౧-౨-౪౫ నిమిషములవేళ దొంగతనముగా ఆశ్రమమును ముట్టడించి గాఢనిద్రయం దుండిన మహాత్ముని బందీకృతుం గావించిరి.

అవతారక్రమ రహస్యము:

వేదా నుద్ధరతే, గిరిం నివహతే, భూ భాగ ముద్బిభ్రతే,
దైత్యం దారయతే, బలిం ఛలయతే, క్షత్త్రక్షయం కుర్వతే,
వార్ధిం లఙ్ఘయతే, హలం కలయతే, వైరాగ్య మాతన్వతే,
మ్లేచ్ఛా నుచ్ఛలతే, శుభాయతనుతే దేవాయ తుభ్యం నమః.

ప్రకృతిపరిణతిని దెలుపుటయే అవతారక్రమము యొక్క నిరూపణోద్దేశము. స్థావరజంగమాది ప్రకృతియంతయు నీశ్వర మయ మని యుపదేశించుటయు తత్పరమప్రయోజనము. భూతకోటియొక్క బాహ్యాభ్యంతరజీవనక్రమము సంగ్రహ ముగా పదిఘట్టములుగ విభజింపఁబడెను. ఆ ఘట్టములే అవతారములు.

ఆదిని శ్రీమహావిష్ణువు వటపత్త్రశాయి. పిదప మత్స్యాకృతితో ప్రారంభమై కల్కిమూర్తితో అవతార క్రమము సమాప్తమయ్యెను.

ఈ యవతారక్రమము మానవజీవనమున కెంత సన్ని హితమో యెఱుంగునది.

౧-దశ. తల్లిగర్భమున బిందుపతన మైనది మొద లొక నెల వటపత్రశయనము. నెల దాటినది మొదలు మత్స్యము-(తలయు కాలుసేతులు ఏర్పడవు). రెండవ నెలపిదప కూర్మము-(అవయవముల మొలక లగపడును). మూఁడవ నెలపిదప వరాహము- (కాలుసేతులు తల స్పష్టపడి మృగమువలె నుండును). నాలవ నెలపిదప నారసింహము. (నరమృగాకృతి). ఐదవ నెలపిదప వామనము-(మానవాకృతికి ఆదిమదశ). ఆఱవ నెలపిదప పరశురామము- (శిశు సంచలనము). ఏడవ నెలపిదప శ్రీరామము-(మానవత్వము సమగ్రము). ఎనిమిదవ నెలపిదప శ్రీకృష్ణము-(స్థితప్రజ్ఞ). తొమ్మిదవ నెలపిదప బౌద్ధము- (విజ్ఞానము). అంత ఆవిర్భావము.

౨వ దశ. ఆవిర్భవించి [illegible] వటపత్రశయనము. బోర్లపడుట మత్స్యము. ప్రాకుట కూర్మము. మోకాళ్ళ దోఁగుట వరాహము. నిలఁబడుట నారసింహము. హఠము పరశురామము. సంసారనిర్వాహణము శ్రీరామము. ప్రపంచజ్ఞానము శ్రీకృష్ణము. వైరాగ్యము బౌద్ధము.

సృష్టిపరిణామము.

మత్స్యము— ఆదిని సృష్టి జలమయము-జీవులు జలచరములు.

కూర్మము— కొంత భూభాగ మేర్పడినది — జీవులు జలము ననే గాక భూమిని గూడ జరించును.

వరాహము— మృగము — భూచర మయ్యు జలమునఁ గూడ బొరలాడును.

నారసింహము— నరమృగాకృతి.

వామనము— పరిణతిఁ జెందని మానవాకృతి.

పరశురామము— పెంకెపట్టుదల.

శ్రీరామము— పరిపూర్ణమానవత్వము.

శ్రీకృష్ణము— విజ్ఞానము.

బౌద్ధము— వైరాగ్యము.

కల్కి [illegible]ము.

> "పరిత్రాణాయ సాధూనాం వినాశాయ చ దుష్కృతాం
> ధర్మసంస్థాపనార్థాయ సంభవామి యుగే యుగే."

అను భగవద్గీతావచన ప్రకారము దుష్టులు చెలరేఁగి ధర్మ మడుగంటినప్పుడు, సాధువుల రక్షించుటకును ధర్మమును సంస్థాపించుటకును యుగయుగమందును భగవంతుఁ డవతరించు చుండును.

ఆ ప్రకారము దుష్టశిక్షణము శిష్టరక్షణము గావించుటకు భగవంతుఁడు ఇంతవనుక తొమ్మిది యవతారముల నెత్తి యున్నవాఁడు. ప్రకృతము ఈ కలియుగమున గాంధిరూపమున కల్కిమూర్తియై యుద్భవించె ననియు, ఈ యవతారమునఁ గడచిన యవతారలీల లన్నియు మూర్తీభవించిన ననియు, ఈ గ్రంథము సాకల్యముగఁ జదివినఁ దెలియఁగును.

గాంధి యవతారలీలలు

జీర్ణమతోద్ధరణము—	మత్స్య
దీనసంరక్షణము—	కూర్మ
పతితలోక సముద్ధరణము—	వరాహ
అహంకార విధ్వంసనము—	నారసింహ
విశ్వవిక్రమణము—	వామన
నిరంకుశతా నిర్మూలనము—	పరశురామ
ధర్మరాజ్య ప్రతిష్ఠాపనము—	శ్రీరామ
కర్మయోగము—	శ్రీకృష్ణ
స్వరాజ్య ప్రదానము—	శ్రీకృష్ణ
జీవకారుణ్యము—	బౌద్ధ
సత్యయుగ సంస్థాపనము—	కల్కి

౧ మత్స్యావతారము.

జీర్ణమతోద్ధరణము.

తొల్లి — సోమకుం డను దైత్యుఁడు వేదముల ముచ్చిలించి సముద్రగర్భమున డాఁగియుండెను. విష్ణువు మత్స్య రూపమున నవతరించి వానిని సంహరించి వేదముల నుద్ధరించెను.

నేఁడు — భరతఖండము పరరాజ్యపాలనము వాతఁబడి వైదికధర్మములు వక్రమార్గములఁ బట్టెను; సమస్తవిద్యలు కళలు సమసెను; సదాచారములు సంకరము లయ్యెను; నాస్తికత విస్తరించెను; పరాధీనత ప్రబలెను. గాంధిదేవుఁ డవతరించి వైదికధర్మముల పునరుజ్జీవింపఁజేసి లోకమున శాంతి నెలకొల్పెను.

౨ కూర్మావతారము.

దీనసంరక్షణము.

తొల్లి — దేవతలు మందరనగ మను కవ్వమునకు వాసుకిని తరిత్రాడుగఁ జేసి పాలకడలిని తరువ, అందు అమృతము జనించెను. విష్ణువు కూర్మమై పర్వతమును భరించి మోహనాకృతితో ముప్పదిమూఁడుకోట్ల దేవతల కా యమృతము పంచి శాశ్వతసౌఖ్యము బ్రసాదించెను.

నేడు — మోహనదాసు (గాంధి) సత్యాగ్రహ మను శైలమునకు అహింస యను తత్త్రాటిసి జుట్టి సముద్రము మథించి లవణ మను అమృతము సాధించెను; ముప్పదిమూడు కోట్ల భారతీయులకు దానిం బంచి, వారి దారిద్ర్యమునం బాఱ దోలి నిత్యసంపద ఘటించెను.

(ఉప్పును అమృతముతోఁ బోల్చుట చాలమందికి వింతగఁ దోప వచ్చును. దాని ప్రాశస్త్యమును ప్రాముఖ్యమును స్థలాంతరమున అనుబంధము నందలి యంశములు పరికించినయెడఁ దెలియఁగలవు.)

3 వరాహావతారము.

పతితలోక సముద్ధరణము.

తొల్లి— హిరణ్యాక్షుఁడు భూమిని చాపచుట్టగఁ జుట్టి చంక నిడుకొని పాతాళమున డాగియుండెను. శ్రీహరి వరాహ రూపమున నవతరించి ఆ దానవుని సంహరించి క్రుంగిన భూమిని తనకొమ్మున నుద్ధరించెను.

నేడు— బ్రిటిషుప్రభుత్వము భారతభూమిని సర్వము నప హరించి యధోగతి పాలొనర్చెను. గాంధిమహాత్ముడు అసహాయయోగ మను కొమ్మున భూమిని లేవనెత్తి రక్షింప సమకట్టెను.

౪ నారసింహావతారము.

అహంకార విధ్వంసనము.

తొల్లి హిరణ్యకశిపుఁడు అను దానవరాజు అహంకారాతిశయము పెంపున లోకముల నెల్ల నిర్జించెను. సాధుజనుల బాధించెను. సమస్తజగత్తులను దనకంటె బలాధికుఁడు లేఁడని సర్వలోకములు తన్నే నియంతగాఁ గొలుచుచుండవలయు నని శాసించి చెలరేఁగుచుండెను. ఆతనికొడుకు సకలకల్యాణగుణ సంపన్నుడు, సాధుశీలుఁడు నై శ్రీహరి నారాధించుచుండెను. హిరణ్యకశిపుఁ డది సహింపక తనశాసనము నుల్లంఘించె నని కోపోద్దీపితుఁడై భటులచే ప్రహ్లాదకుమారుని నానాహింసలఁ బెట్టించెను.

"తన్ను నిశాచరుల్ పొడువ దైత్యకుమారుఁడు మాటిమాటికిన్
బన్నగశాయి, యో దనుజభంజన, యో జగదీశ, యో మహా
పన్నశరణ్య, యో నిఖిలపావన, యంచు నుతించుఁ గాని, తాఁ
గన్నుల నీరు దేఁడు, భయకంపసమేతుఁడు గాఁడు భూవరా.

"ప్రాఁకఁడు లేచి దిక్కులకు; బాహువు లొడ్డఁడు; బంధురాజిలోఁ
దూఱఁడు; ఘోరకృత్య మని దూఱఁడు తండ్రిని; మిత్రవర్గముం
జీరఁడు; మాతృసంఘము వసించు సువర్ణగృహంబులోనికిం
బాఱఁడు; కావరే యనఁడు; తాపము నొందఁడు; కంటఁగింపఁడున్."

—భాగవతము.

ఇట్లు సాత్త్వికవృత్తితోఁ బరమశాంతుఁడై యున్న ప్రహ్లాదుని ఆత్మనిగ్రహమునకు నిశ్చలభక్తినిష్ఠకు మెచ్చి, శ్రీహరి నారసింహాకృతి నావిర్భవించి, నిజనిశాతనఖముఖముల హిరణ్యకశిపునిఁ జించిచెండాడెను; నిజభక్తపరతంత్రునిఁ బ్రహ్లాదునిఁ గాచి లోకములకు శాంతిఁ జేకూర్చెను.

నేడు — బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారు పశుబలముచేఁ బ్రపంచము నెల్ల నాక్రమించుకొని, జగమునఁ దమ కెవ్వరు నెదురు లే రని, రవి యస్తమింపని విశాలరాజ్యము తమ యధీనమున నున్న దని మురిసి దురహంకారాతిరేకమున మదోన్మత్తులై ఎల్ల జాతులను హింసించుచు తుళ్ళిపడుచుండిరి. తొలుత గాంధి మహాత్ముఁ డా ప్రభుత్వమున కాప్తుఁడై సాంత్వనవచనముల బుజ్జగించియు మందలించియు హితవులు గఱపెను. ఆతని యుపదేశములు సరకుగొనక ఆ ప్రభుత్వమువారు వానినిఁ బలువిధముల గాసిపఱిచి ఎప్పటియట్ల ప్రజాపీడనము గావించుచుండిరి. అందులకు గాంధిమహాత్ముఁ డణుమాత్రము చలింపక సహజసాత్త్వికవృత్తితో హింసల కన్నిఁటికి సహించెను; వారు తమ కుటిలమార్గము విడనాడకుంటచే, నాతఁడు తుదకు నరసింహుఁడై శాంతిరణరంగమున నుఱికి, సత్యాగ్రహాస్త్ర

ప్రయోగమున ప్రత్యర్థిలోకమును విభ్రాంతము గావించి తద్దురహంకారమును బోనడఁచి, సకలలోకములందు పురుష సింహుఁ డని ఖ్యాతిఁ గాంచెను.

[ఇందు గాంధిమహాత్ముఁడు ప్రహ్లాదుఁడును నరసింహుఁడు నని యెఱుఁగునది]

౫ వామనావతారము.

విశ్వవిక్రమణము.

తొల్లి- బలిచక్రవర్తి బాహుబలమున లోకముల నెల్ల జయించి యేలుచుండెను. శ్రీహరి వామనుఁడై యవతరించి, పదత్రయముచే సమస్తజగముల నాక్రమించి ఆతని రసాతలమున కడఁగఁద్రొక్కెను.

నేఁడు- బ్రిటిషుప్రభుత్వము మాయాబలముచే ధరామండలము నెల్ల నాక్రమించెను. గాంధిదేవుఁడు వామనుఁడై- లవణశాసననిర్మూలనము, మద్యపాననిషేధము, విదేశవస్త్ర బహిష్కరణము- అను పదత్రయమున విక్రమించి, బ్రిటిషు బలము నధోగతి పాలుచేసి, దేశసౌభాగ్యము గూర్ప నుద్యమించెను.

౬ పరశురామావతారము.

నిరంకుశతా నిర్మూలనము

తొల్లి— కార్తవీర్యాది క్షత్రియవీరులు నిరంకుశులై లోక కంటకులుగ ధరాతలమును బాలించుచుండిరి. శ్రీహరి పరశురాముఁడై యవతరించి [illegible] ల్లఁ [illegible] మార్చి, భూమండలము నంతను కశ్యపాదిమహర్షులకు దానమిచ్చి తాను తపోవనమున కరిగెను.

నేఁడు— బ్రిటిషువారు విశృంఖలులై నిరంకుశవిధానముచే అన్యదేశముల నాక్రమించి ప్రజాసంక్షోభ మొనర్చుచుండిరి. గాంధిదేవుఁడు సత్యాగ్రహ మను పరశువు ధరించి, వైరివీరుల నిరంకుశతను నిర్మూలనము జేసి, దేశమును ప్రజాయత్తప్రభుత్వమున కర్పించి, జీవితశేషమును నిర్వికల్పసమాధి యందుఁ గడప సంకల్పించెను.

౭ శ్రీరామావతారము

ధర్మరాజ్య ప్రతిష్ఠాపనము

తొల్లి— రావణుఁ డను రాక్షసరాజు మాయచే సీత (భూమిజ) నపహరించి సింగలదేశమున (లంకలో) బంధించెను. శ్రీరాముఁడు వానరసమేతుఁడై వెడలి రావణ మేఘనాథాది నిశాచరులఁ బొరిగొని, భూమిజను చెరనుండి విడిపించి, ధర్మరాజ్యమును సంస్థాపించెను.

నేఁడు_ * ఇరావణుఁడు (ఇర్విన్) భారతరాజ్యలక్ష్మిని కొల్లఁగొని ఇంగలదేశమున బంధించెను. గాంధిమహాత్ముఁడు శాంతిసైన్యమును వెంటఁగొని ఇరావణ మేగ్డనాల్డాది మ్లేచ్ఛ ప్రభువుల గర్వభంగము గావించి, భారతభూమిని నిర్బంధము నుంచి విడిపించి, ధర్మరాజ్య ప్రతిష్ఠాపనము గావింపఁ బ్రతిన పట్టెను.

---

* తమిళమున రామ రావణాది పదములకు ముందు 'ఇ' ప్రత్యయము వచ్చును. ఇరామన్ ఇరావణ్ ఇత్యాదులు ఉదాహరణములు.

ఇరావణుఁడు [ఇర్విన్ బ్రిటిషు రాజప్రతినిధి.]	రావణుఁడు (దానవరాజు)
మేగ్డనాల్డు [బ్రిటిషు ప్రధానమంత్రి.]	మేఘనాధుఁడు [రావణుని యాత్మజుఁడు]
గాంధిమహాత్ముఁడు	శ్రీరాముడు
భారతరాజ్యలక్ష్మి	సీత (భూమిజ)
ఇంగలదేశము [భారతలక్ష్మిని కొల్లగొనుచున్న లంకాషైర్ గల దేశము]	సింగలదేశము (లేక) లంక.
శాంతిసైన్యము	వానరసైన్యము

౮ శ్రీకృష్ణావతారము

కర్మయోగము.

తొల్లి- యాదవులు ఇంద్రుని యనుగ్రహము గోరి ఇంద్రయాగము సేయ సమకట్టిరి. అంత * శ్రీకృష్ణుడు ♦ సంకర్షణునిం గూడి వారి కిట్లనియె:

"ఇంద్రుడు నాకలోకాధిపతి. భూలోకవాసుల మగు మనకు అతనితో నే ప్రయోజనమును లేదు. పశు పాలనా కృషి వాణిజ్యాదుల జీవించు మనము గోవులను గిరులను తరుసస్యాదులను పూజింప నగుఁ గాని. ఇంద్రుని సంభావింపఁ దగదు-

> అపకారంబులు సేయ వెవ్వరికి, నేకాంతంబులం దుండు, నా
> తప శీతానిల వర్షవారణము లై స్వర్గంధ నిర్యాస భ
> స్మ పలాశాగ్ర మరంద మూల కుసుమ చ్ఛాయా ఫలశ్రేణిచే
> నుపకారంబులు సేయు నర్థులకు, నీ యుర్వీజముల్ గంటిరే.
>
> —భాగవతము.

---

* 'కృష్ణ, 'సంకర్షణ, పదములు కృషి కర్షణ శబ్దముల నుత్పన్నములు. కృషి కధిష్ఠానదేవత యగుటచే కృష్ణుడు కర్మయోగి.

♦ సంకర్షణుఁడు అనఁగా బలరాముఁడు. ఈతని హాలధరుఁ డనియు నందురు. హల మనఁగా నాగలి. కావున ఈతఁడు వ్యవసాయమున కధిష్ఠానదేవత.

"కేవలము పర్వతములకు
గోవులకు బ్రియంబు గాఁగ గోరి సుఖంబుల్
గావించి, యెన్నివిధముల
భావించిన నిందురితోడి పని మన కేలా ?

"కర్మమునఁ బుట్టు జంతువు,
కర్మమున సమృద్ధిఁ జెందు, కర్మమునఁ జెడున్;
కర్మమె నరులకు దేవత,
కర్మమె సుఖదుఃఖములకుఁ గారణ మధిపా !

(విష్ణుపురాణము)

అట్లగుటం జేసి, కర్మపరుల మగు మనకు కర్మయోగమే పరమధర్మము. కాన ప్రకృతిప్రీత్యర్థము గోగిరుల నుపాసింతము.

ఇట్లు వచించి, యాదవులచే ఇంద్రోత్సవము మాన్పించి గోవర్ధనోత్సవమునకు వారిం బ్రోత్సహించెను. ఇందున కింద్రుండు కినిసి గోవులమీఁదను గోపాలురమీఁదను జాళ్ళ వాన గురిపించెను. ఆ పెట్టిదపు తుపాను తాకుడునకు గోగణంబులును గోపాలజనంబులును నొచ్చి ఆర్తనాదములు గావించుచు విచ్చి పఱవఁ జొచ్చెను. అట్టియెడ, పరమదయాళుఁ డగు గోపాలుఁడు గోవర్ధనగిరి నెత్తి ఇంద్రుని పరాభూతునిం గావించి గోబృందమును గోపాలవర్గమును రక్షించి, గోవిందు డని ఖ్యాతి నందెను.

నేడు— భారతీయులు [illegible] బ్రిటిషువారి పాలనమునకు లోంబడి, తద్వ్యామోహ [illegible] జిక్కి, వారియేలుబడియే శాశ్వతముగ [illegible], భుక్తి ముక్తిదాయకమనియు నమ్మి, వారికి [illegible] బానిసత్వమున కప్పములు కానుకలు చెల్లించుచుండిరి. అట్టియెడ కర్మచంద్రుడు (కరమ్‌చంద్ గాంధి) వారి అవివేకమునకు పరాధీనజీవనమునకు వగచి వారి నిట్లు ప్రబోధించెను:

"ఎక్కడో వేలమైళ్ళ దూరమున నున్న బ్రిటిషువారికిని మనకును సంబంధ మేమి? వారు భేదోపాయమున మనల వంచించి మన దేశము నాక్రమించి మనసంపదల నెల్ల హరించుచున్నారు. క్షీణించిన మన కృషి వాణిజ్య పశుపాలనాది వృత్తుల పెంపు గావించుకొనినచో, వారితో నెట్టి సంపర్కము లేక మనయంతట మనమే యథేష్టముగ స్వతంత్రపాలనమును ప్రతిష్ఠించికొని సంతోషసౌఖ్యానందముల నోలలాడం గలము. మహోన్నత మహీధరము లిందు గలవు; పావనవాహిను లిందుం గలవు; మనోహర పుష్పఫలభరిత భూజరాజము లిందుం గలవు. నిరుపమసౌభాగ్యనిలయమ్మై నిత్యశోభనమ్మై విరాజిల్లు నీ రత్నగర్భను, ఈ సస్యశ్యామలను, ఈ కర్మక్షేత్రమును, ఈ వీరభూమిని, ఈ భారతమాత నారాధింపుఁడు;"

ఇట్లు హెచ్చరించి భారతీయుల మేల్కొల్పి, వారిని విదేశప్రభుత్వ దాస్యశృంఖలములనుండి విడిపించి, మాతృదేశ సమారాధనమునకుఁ బురిగొల్పెను. ఇందునకు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు దురాగ్రహోద్రేకజ్వాలతో మండిపడి, భారతీయుల నిర్బంధశాసనపరంపరల గుప్పించి ముష్కరత్వమున ముంచి వేధించిరి. ఈ దుస్సహ దుష్ప్రయోగములకు భారతీయులెల్లరు దుస్సిల్లి తల్లడిల్లి హాహాకారములు గావించిరి. ఆ విపత్సమయమున గాంధిమహాత్ముఁడు సత్యాగ్రహ భూధరమును ధరించి, పగతురఁ జీచ జడంచి, భారతలోకముయొక్క నూతన ప్రాణధనములఁ గాపాడఁ గంకణముఁ గట్టెను.

స్వరాజ్య ప్రదానము.

తొల్లి — కౌరవులు పాండవుల పైతృకరాజ్యమును కపట వృత్తిచే నపహరించి, వారిని పాంచాలీపరాభవము మున్నుగాఁ బెక్కు లిక్కట్టులఁ బెట్టి ప్రవాసముల పాలొనర్చిరి. శ్రీకృష్ణుఁడు పాండవుల దుస్థితికి విషాదమొంది, ధర్మజాదుల పక్షమున కౌరవులకడకు వెడలి, పాండవులకు రాజ్యమునఁ గొంత యైనఁ బాలీయ మని సామవాక్యముల సంధి నడపెను. కౌరవు లందుల కొడంబడక, మీఁదుమిక్కిలి శ్రీకృష్ణుని బంధింప సాహసించిరి. అంత పాండవులు శ్రీకృష్ణసహాయులై

ధర్మయుద్ధమునకు దలపడిరి. శ్రీకృష్ణుఁడు పాంచజన్యముం బూరించి కౌరవబలము నోంచి ధర్మరాజాదులకు సంపూర్ణ స్వారాజ్యము స్వాధీన మొనర్చి దిగంతవిశ్రాంతయశోవంతుఁ డయ్యెను.

నేడు— బ్రిటిషువారు భారతీయుల పరంపరాగత మగు భరతఖండమును కుతంత్రములచే నాక్రమించి, వారిని పాంచాల పరాభవాది దుర్భరసంఘట్టనలఁ జీకాకుపరచి కఠినదండనలకు గుఱిచేసిరి. గాంధిమహాత్ముఁడు భారతీయుల పరాధీనజీవనమునకును దురవస్థలకును దురపిల్లి, వారికి సంపూర్ణస్వారాజ్యము కాకున్నను, అధినివేశనప్రతిపత్తి (డొమినియన్ స్టేటస్) యైన నిమ్మని రాయబారము నెఱపెను. బ్రిటిషువారు ఆతనినుడుల పెడచెవిని బెట్టి, భారతీయుల నిడుమలఁ గుడుపుటయ కాక, ధర్మమూర్తి యగు మహాత్మునే బంధించిరి. ఇకఁ జేయునది లేక, మహాత్ముఁడు భారతీయుల గూడి శాంతిసమరమున కురవడించి తరుణభారత (యంగిండియా) మను శంఖమును బూరించి, రాట్నము అను చక్రమును, అహింస యను గదను చేతఁ దాల్చి పరరాజుల గుండియలు కలగుండు పఱచి భారతీయులకు స్వారాజ్యముం గూర్ప దీక్ష బూనెను.

౯ బుద్ధావతారము

జీవకారుణ్యము.

ఐహికము ద్రోసి, లోకహితైకదీక్ష
బ్రహ్మచర్యంబు, నాత్మనిగ్రహ, మహింస,
భూతదయయు ప్రజాళికి బోధ సేయ
నవతరిల్లిన బుద్ధమహాత్ము నెంతు.

తొల్లి — గౌతమబుద్ధుఁడు రాజ్యభోగముల నెల్ల విడనాడి విరాగియై తపోవనమున కేగి, భూతదయ, అహింస, ఇంద్రియ నిగ్రహము మున్నగు ధర్మములను అఖిలమానవ ప్రపంచము నకు బోధించి నిర్వాణపథము బ్రదర్శించెను.

నేఁడు — గాంధిమహాత్ముఁడు ఐహికభోగముల నన్నిటినిఁ ద్యజించి, దరిద్రనారాయణపద మాశ్రయించి, జగదుద్ధరణ పరాయణుఁడై బ్రహ్మచర్యము, పతితజనోద్ధరణము, విశ్వసౌభ్రాతృత్వము, స్వార్థత్యాగము, అహింస మున్నగు ధర్మములను మర్త్యకోటి కుపదేశించి, స్థిరమగు సంపూర్ణస్వరాజ్యపద్ధతికి మార్గము నిర్ధారణ మొనర్చి, తత్సంకల్పసిద్ధికి సత్యాగ్రహ యోగముద్ర నవలంబించెను.

౧౦ కల్క్యవతారము.

సత్యయుగ సంస్థాపనము

“ధరణీరక్షణ మాచరింపక నృపుల్ సర్వంబునుం బల్మితో
హరులై సాధుల దోఁచి చేకొను నదీయ స్త్రీ ధన క్షేత్రముల్
హరియింపం గలవారు, దారుణతరం బై పెల్లు జెల్లుం బర
స్పర వైరంబు ధరాతలేంద్రులకు విశ్వప్రాణినాశంబుగన్.

……“మేధాహీనులై మ్లేచ్ఛాకారు లగు రాజులు భూభాగం బేలుచు ధర్మసత్యదయాహీనులై క్రోధ మాత్సర్యం బుల స్త్రీ బాల గో ద్విజాతుల వధియింపన్ రోయక పరధన పరస్త్రీపరులై, రజస్తమోగుణరతులై, అల్పజీవులై, అల్పబలులై తమలో నన్యోన్యవైరానుబద్ధులై సంగ్రామరంగంబుల నిహతు లయ్యెదరు. ఆ సమయంబున ప్రజలు తచ్ఛీల వేష భాషాదుల ననుసరించి యుండెదరు. —భాగవతము.

“బలిమి గలవాఁడె రాజు; సంపదలు గలుగు
వాఁడె మాన్యుఁడు; సభల మాట్లాడ నేర్చు
వాఁడె పూజ్యుఁడు; కొల్లవంచువాఁడె హితుఁడు
జనుల కెల్లను— కలియుగ సమయమందు.

"మఱియు ధనంబ కులాభిజాత్యహేతువు; బలంబ ధర్మ హేతువు; మనోహరంబ దాంపత్యహేతువు; స్త్రీత్వంబ ఉపభోగ హేతువు; అన్యాయంబ వృత్తిహేతువు; దౌర్బల్యంబ అధమ హేతువు; సద్వేషధారణంబ పాత్రిహేతువు నై, యనేక భీషణ దోషవిశేషంబులు సమస్త వర్ణంబులయందును గలిగియుండు.

"అర్థ మిచ్చు నేని యధమాధములి నైన
ఆశ్రయింపఁ జూతు రఖిలజనులు;
సూనృతంబు బలము శూరత్వమును లేదు,
కల్లతనమె గలదు కలియుగమున.

[ఇట్టి యధర్మవర్తనంబులు గల కలికాలంబున]

"భూమి సధర్మముల్ దులుపఁ బూని ముకుందుడు సర్వలోకర
క్షామణి భక్తవత్సలుఁడు సాత్త్వికబుద్ధి యెలర్ప శంబర
గ్రామమునం బ్రధానుడగు బ్రాహ్మణుచేత జనించు గల్కియై
ఆ మహనీయమూర్తి తెగటార్చును మ్లేచ్ఛకిరాతజాతులన్.

"నిజధర్మంబున వేదముల్ ధరణిపై నిండం బ్రతిష్ఠించి సా
ధుజనవ్రాతము నాదరించి, యొకచో దోషంబు లేకుండఁ జే
సి, జనంబుల్ పరమానురాగమునఁ దాఁ జెందించువాడై యథో
క్షజుఁ డుండున్ బటు సాత్త్వికస్ఫురణతో కల్కిస్వరూపంబునన్."

—విష్ణుపురాణము

ఇఁకఁ బ్రకృత మనుసరింతము—

పై వివరింపఁబడిన కలియుగలక్షణము లన్నియు తూచా తప్పక ప్రకృతమునఁ బ్రత్యక్షమై సాగుచున్నవి, ఇట్టి మహో త్పాతసమయమున శ్రీమహావిష్ణువు కల్కి— మూర్తియై యవ తరించి ధర్మసముద్ధరణముఁ గావించు నని మన పురాణములు ఐకకంఠ్యముగ నుద్ఘోషించుచున్నవి. గాంధిమహాత్ముఁడే ఆ కల్కి—మూర్తి యని ఈ క్రింది నిదర్శనములు నిరూపింపఁ గలవు.

పై పద్యములలో "భూమి సధర్మముల్ దులుప" అను పద్యమునందు "శంబరగ్రామమునన్ బ్రధానుఁ డగుబ్రాహ్మణు నింట జనించుఁ గల్కి—యై" అని యున్నది. ఈ "శంబర" గ్రామము "శబరమతి" కి అన్వయించును. ఇఁక "ప్రధానుడగు బ్రాహ్మణునింట" అను వాక్యముఁ గూర్చి విచారింతము— మహాత్ముని తండ్రితాతలు రాజులకడ ప్రధానులు (మంత్రులు) గా నుండిరని మహాత్ముని 'ఆత్మకథ' తెలుపుచున్నది. మహాత్ముఁడును ఆతని జనకుఁడును జన్మమున వైశ్యులైనను, గుణకర్మములందు బ్రాహ్మణులే యగుదురు. మఱియు పై పద్యములలోఁ గడపటి రెంటియందును "సాత్త్వికబుద్ధి" "సాత్త్వికస్ఫురణ" అని కల్కి—మూర్తికి విశేషణములు ప్రయో

గింపఁబడినవి. సాత్త్వికనిరోధనమే (passive resistance) ప్రధాన సాధనముగాఁ గల మహాత్ముని కెల్లవిశేషములు వర్ణించునో, ఆతనిచరిత్ర ఎఱిగినవారికిఁ గరతలామలకము.

> ....నవగ్రహంబులున్
> శివి శుభంబులైన తమ ఠాకల నుండఁగ ద్వాదశీతిథిన్
> దేవవిభుండు......................నుద్భవమందె, దేవతల్
> గావఁగలందు లోకములఁ గల్కి యటంచును సంస్తుతింపఁగన్.
>
> —కల్కిపురాణము. ఆ 1. ప 139.

మహాత్ముని యవతారము గూడ ద్వాదశీతిథి యందే యని "ఆత్మకథ" వక్కాణించినది. కల్కిమూర్తి జైత్రయాత్ర వెడలినపుడు, అశ్వారూఢుఁడై తఱలె నని పురాణప్రసిద్ధము. మహాత్ముఁడును మొన్న లవణ సత్యాగ్రహమునకై దండుతో దండికి మహాప్రస్థానము గావించినపుడు, అశ్వసమేతుఁడై వెడలె నని మన మెల్లర మెఱిఁగిన విషయమె.

పై దృష్టాంతములవలన, గాంధిమహాత్ముఁడు కల్కిమూర్తి యనియు, ప్రకృతము దేశమునందలి దుర్దశల నెల్లఁ దొలఁగించి, విశ్వమునం దెల్ల ధర్మరాజ్యమును సంస్థాపింప నవతరించె ననియు సిద్ధాంత మగుచున్నది.

ఫ ల శ్రు తి

ఇంతదనుక గాంధిమహాత్ముని లీలల విష్ణుని దశావతార లీలలతో సమన్వయించి సాదృశ్యములం బ్రదర్శించితిమి. వ్రాయదగు నంశములు పెక్కు లుండియు గ్రంథవిస్తర భీతిచే గొన్నిటిని, మాయల్పబుద్ధికి స్ఫురింపక కొన్నింటిని విడువ వలసినవార మైతిమి. మఱియు జీసను మహమ్మదు మున్నగు మహాప్రవక్తల చరిత్రములతోడను ఉపదేశములతోడను సరిపోల్చి చూపఁదగిన విషయము లనేకములు మహాత్ముని లీలలలోఁ గల వని యెఱింగియు, ప్రకారాంతర మగుటచే వదలితిమి. మా వ్రాసినంతనట్టు మహాత్ము డొక యవతార మూర్తి యనియు, ఆతని లీలలు అలోకసామాన్యము లనియు, జనులు గుర్తెఱుగుటకుఁ జాలినంత ఋజువు చేయగల వనియె మా నమ్మకము.

కొందరు "మహాత్ముఁడు లోకోత్తరపురుషుఁ డైనఁ గావచ్చును గాని, అవతారమూర్తి కాఁడు; అవతారపురుషుల కుండఁ దగిన యద్భుతమహిమ లాతనియం దొక్కటియు గాన్పించియుండ లేదు; తన్ను బంధించినపు డైనను, శ్రీకృష్ణునివలె విశ్వరూప మేదేనిఁ జూపఁ గలిగెనా?" అని తర్కవితర్కములఁ జేయువారు గల రని మే మెఱుఁగక పోలేదు.

అట్టివారికి మా సమాధాన మిది:— శ్రీరాముఁడు విష్ణ్వంశ సంభూతుఁడుగఁ బరిగణింపఁబడుచుండియు, స్వస్వరూప జ్ఞానము లేని ప్రాకృతునివలె సీతాపహరణ సమయమునను, లక్ష్మణమూర్ఛాఘట్టమునను విలపింపలేదా? శ్రీకృష్ణుఁడు లీలా మానుషవిగ్రహుఁడై స్థితప్రజ్ఞుడయ్యు, శిశుపాలాదు లాతని మహిమ గుర్తెఱుఁగక తూలనాడ లేదా? జరాసంధప్రభృతులు తఱిమినపుడు సామాన్యునివలెఁ బరువిడలేదా? ఇంతమాత్రమున వారి భగవదంశసంభూతికి గొఱంత గలిగిన దనఁ జెల్లునా? దివ్యవిషయములం గూర్చి సంశయించుట ఆత్మవినాశ హేతుకము గాదా?

"సురల జన్మంబులు, శూరుల జన్మంబు, ఏఱుల జన్మంబు లెఱుకపడవు" అను భారతవచన ప్రకారము, లోకసంగ్రహార్థ మవతరించిన మహాత్ముల లీలలు మానవ సామాన్యమునకు దుర్జ్ఞేయములు. కావున గాంధిమహాత్ముని మహిమ సమ్యగ్దృష్టి నవలోకించువారికిఁ గాని గోచరింపదు.

ఇంతవఱక రామకృష్ణాద్యవతారములతో బాటు మహాత్మునకు సమానప్రతిపత్తి నొసగితిమి. దీనితో మాకుఁ దృప్తి గలుగుట లేదు; వారికన్న ఉన్నతపదవి నధిష్ఠింపఁ జేయుటకు మే ముపక్రమింతుము,

ధర్మసంరక్షణార్థము రామకృష్ణాదులు దుష్టులను సంహరించిరి; లోకమును సముద్ధరించిరి. కాని వారిని సంస్కరించి పశ్చాత్తప్తులఁ గావించి సన్మార్గమునఁ ద్రిప్పజాలరైరి. మహాత్ముఁడు అట్లు గాదు. అద్వితీయమగు తన ♦ వైముఖ్యయోగము (నాన్ కోఆపరేషన్) ననుసంధించి విమతుల నెల్ల పశ్చాత్తప్తుల గావించి స్వమతమున కాకర్షించి సాధువులనుగఁ బరివర్తనము జేసి సంకల్పసిద్ధుఁడు గా గల్గినాడు. సటావిక్షేపణ మొనర్చు సింహయూథమును జింకపదుపుగ మార్చివేయుటయే అతని యవతారమునకు పరమోద్దేశము; అదియే పరాకాష్ఠ. ఈ వైముఖ్యయోగప్రయోగముననే అతఁడు దక్షిణాఫ్రికాలో విజయదుందుభిని మ్రోగించినాడు; చాంపరాన్‌లో విజయ ధ్వజారోహణ మొనర్చినాఁడు; బరదోలీ ప్రముఖ పుణ్యక్షేత్రములలో విజయోత్సవములు నడపినాఁడు. నేఁడు గూడ ఈ దివ్య యోగప్రభావముననే భూమండలమునం దెల్ల మహోద్దండ బలప్రచండు లని పేరు మోసిన బ్రిటీషుమండలాధీశ్వరులం డీకొని గజిబిజి గావించి యున్నాఁడు.

♦ ఇది యోగములలో నొకటి.

అహింసాత్మకమైన ఈ మహాయోగప్రభావము అపూర్వము — అనన్యభూతము — అద్వితీయము — అనూనము — అనుపమేయము — అమోఘము. ప్రపంచమున దీని నెవ్వరు నింతవఱకు నవలంబింపలేదు. యుగాంతరములనాటి ఈ మహా యోగమును కీ యుగమున మహాత్ముఁడే ప్రాణప్రతిష్ఠ గావించి నాఁడు; ఇది భారతఖండమునకే గాదు — సహస్రఖండములకును అఖండశాంతిని ప్రసాదించుట నిశ్చయము; ఇది పాశ్చాత్యులు గూడ ఇప్పుడు గ్రహించుచున్నారు.

ఈ వైముఖ్యయోగమహిమం దెలుపుటకు ఉత్తర రామాయణమునందలి యొక యుపాఖ్యానము నిట నుదాహరింతము.

తొల్లి హనుమంతుఁడు బాల్యచాపల్యమున తరుణార్కబింబమును పక్వఫలముగ భ్రమించి మ్రింగబోయెను. ఇంద్రుఁడు తన వజ్రాయుధమున నాతనిమూతిపై మోదెను. ఆ తాఁకుడునకు ఆతఁడు నేలఁ గూలి మూర్ఛాక్రాంతుఁ డయ్యెను. అంత ఆతనితండ్రి వాయుదేవుఁడు ఇంద్రునిపై నలిగి తనమూర్తి నుపసంహరించుకొనెను. అట్టియెడ—

యాజకుల్ వహ్ని హవ్యములు వేల్వఁగఁ జాచు
హస్తముల్ సాచినయట్టు లుండె ;
దివిజులు పేర్చి రేఁప దివి కెగిరెడు దేవ
యానంబు లెగిరిన యట్టులుండె ;
మునులు నదీతోయములఁ దోఁగ ముంచిన
యంగముల్ ముంచినయట్టు లుండె ;
పసు మృగ నరముఖ ప్రాణు లుర్విని బెట్టు
నడుగులు వెట్టినయట్టు లుండె ;

భానుమండల మెక్కుచోఁ బాదుకొనియె ;
కాలగతి తప్పె ; సత్క్రియల్ గడచె; వేద
పాఠ ముడివోయె ; బాహ్యా భ్యంతరంబు
గాఢ్ఫ్ బంధించి చనిన యకాలమున దు.

—ఉత్తరరామాయణము. ఆ ౫. ప ౧౧౧.

ఈ యహింసాతత్త్వమును ఈ యుగమున బోధించిన మహాపురుషులు మా యెఱింగినంతవఱకు బుద్ధుడును జీససును పేర్కొనఁదగి యున్నారు. ఈ తత్త్వమును బుద్ధుఁడు కేవలము సాంఘికముగ వినియోగించినాఁడు; జీససు ధార్మికముగఁ బ్రయోగించినాఁడు. గాంధిమహాత్ముఁడు దీనిని భౌతికాధ్యాత్మికాది సమస్త వ్యవస్థలయందును సర్వతోముఖముగ నావేశింపఁ జేసి విశ్వజనీన మొనర్చినాఁడు.

ఈ విషయము గూర్చి మా సొంతనుడులతో దెలుపుట కన్న, అమెరికాదేశీయుఁడు రిచార్డ్ గ్రిగ్ అను సాధుశీలుఁడు ఈ నడుమ వ్రాసిన వ్యాసమునందలి భావములను గొన్నిఁటి నిం దనువదించితిమి.

సత్యాగ్రహ ప్రభావము.

"ప్రకృతము భరతఖండమున జరుగుచున్న సంఘర్షణము ప్రపంచేతిహాసమునందు ఇదివఱ కెన్నఁడు కని విని యెఱుఁగని యపూర్వసమస్యయై యున్నది. బుద్ధుఁడు అహింసాసిద్ధాంతము నుపదేశించెను; అనుష్ఠించెను; కాని అగచాట్లపాలు గాలేదు. జీససు దాని నుపదేశించెను, అనుష్ఠించెను; అగచాట్లం బడెను; కాని దానియర్థము సువ్యక్తము గావింపలేదు. మహాత్ముఁడు ఉపదేశించెను; అనుష్ఠించెను; అగచాట్లం బడెను; తత్పరమార్థ మును ప్రపంచమందలి ఆబాలగోపాలమునకుఁ గరతలామల కము గావించుటయు కాక, వారు దాని నవగతము జేసికొని సుశిక్షితులై సంఘీభావమున ధారాళముగ సాధించునట్లు వారిని పరిపాకమునకుం దెచ్చినాడు. ఈ విధానము భరత ఖండమునకే గాక, సమస్తప్రపంచమునకు నిట్టి ప్రయోజన ముల నొడగూర్చు నని యెవ్వరును ఎన్నఁడును కలనైనఁ దలంపలేదు.

పాశ్చాత్య రాజకీయతంత్రములను సూక్ష్మదృష్టితోఁ బరిశీలించుఁడు. అవి యన్నియును కేవలము మోసము కుటిలత వంచనము కపటము లోనగు మాయోపాయములపై నాధార పడియున్నవి. అసంఖ్యాకులు తమ కుక్షింభరత్వమున కై నిర్నిమిత్తముగ నిర్దాక్షిణ్యముగ ప్రజల హృదయములను క్షోభపెట్టి స్వార్థపరాయణులై విశృంఖలముగఁ జెలరేగు చున్నారు. ఈ కారణముననే ప్రకృతిసంఘర్షణ మావహించి నది; దీనివిజయము ఈవర్తమానమందలి ప్రతిప్రభుత్వము యొక్క బలమును నిస్సార మొనర్చి దానిపద్ధతిని పూర్తిగ సంస్కరింపగలదు. ఇది ముమ్మాటికి నిశ్చయము. ప్రపంచ మందలి ప్రభుత్వములలో నెల్ల బలవత్తమమైన ప్రభుత్వమును ప్రతిఘటించిన ఈ సత్యాగ్రహముయొక్క విజయము తక్కిన అన్నిప్రభుత్వముల కుళ్ళును బయటవేయగలదు. నేటి ప్రభుత్వ విధానములయందలి పరువుప్రతిష్ఠలను కూడ నీ సత్యాగ్రహము కుదింగదీయగలదు. ప్రపంచమునం దెల్లెడల స్వాతంత్ర్యశక్తుల నొక్కుమ్మడి పరివ్యాప్తము జేసి ప్రజ్వలింపఁ జేయగలదు. పరపాలనమున కగ్గమై మ్రగ్గుచున్నవా రెల్లరును నల్లవా రైన నేమి, పాటకప్రజను లైన నేమి, పాలకులతో సమానస్వాతంత్ర్య మనుభవించుచు స్వేచ్ఛాడోలికల నోలలాడఁ గలరు. రష్యా

విప్లవము దేశదేశముల నావరించి ప్రజాసామాన్యమునందు గొప్ప సంచలనము రేపినది. అప్పుడు వణిక్ప్రభువులును సంస్థానాధిపతులును భీతిచేఁ దల్లడిల్లిరి. ప్రాపంచికచరిత్రయం దింతదనుక బయల్వెడలిన ఏ విప్లవములును ఒనగూర్పఁ జాలని ప్రజాస్వాతంత్ర్యమును నేఁడు భరతఖండమున విజృంభించిన ఈ సత్యాగ్రహము తప్పక సమకూర్పఁగల దని నానమ్మకము.

ప్రపంచసంగ్రామము యూరపునందలి యంతర్భేదముల నొక్క పెట్టునఁ దుత్తునియలు గావించినది. కాని బ్రిటనునందలి శాఖావిభేదములు నేటికిని చెక్కుచెదరక ఘనీభవించియున్నవి. అచ్చట సాంఘిక రాజకీయ వ్యవస్థలు కేవలము కృత్రిమ కల్పితములు; అవి తర తమ పదవుల విభాగముల నండఁగొని యున్నవి. బిరుదముల సంపాదించి బరాబరుల నందుటయే అచటి హేమాహేమీల ముఖ్యలక్షణము. శాఖాభేదములే అచటి సాంఘిక పారిశ్రామిక వృత్తులమీఁద నధికారము చెలాయించుచున్నవి. వీని నన్నిటిని రాజ్యాంగయంత్రము త్రిప్పుచుండును. భారతసామ్రాజ్య స్వాతంత్ర్య ఝంఝా మారుతము ప్రచండతరముగ వీచి, ఆ మహాయంత్రమును

ఒక్కపెట్టున నూటాడించి పటాపంచలు సేయఁగలదు; అంతట దానిచే నడపఁబడుచున్న కుతాంత్రిక సంకరణము లన్నియు మటుమాయము లగును. ఇట్లు సహస్రాబ్దముల నుండి యూరపు జీవితము నెల్ల కలుషిత మొనర్చుచున్న దుష్కృతములను ఒక్క త్రుటిలోనే సత్యాగ్రహాస్త్రము భస్మీపటలము గావింపఁగలదు.

ఆర్థికముగఁ గూడ దీని ఫలితము లగణ్యములు. ధన మదాంధతను సాంగ్రామిక విధానమును నిర్మూలించుటకే సత్యాగ్రహము దివ్యౌషధము. ధనప్రమత్తతను అణంచుటకు ఏ సాంఘిక విప్లవమునకును సాధ్యము కాని మహాశక్తిని సాధించి ప్రసాదింపఁగలదు. ఇది వర్తకసరళిని చక్కఁబెట్టఁగలదు. పారిశ్రామిక వృత్తులనీఁడుచున్న ఒత్తిడులను ఒత్తిగింపఁగలదు. వ్యవసాయమును పెంపొందించి ఫలవంతముగఁ జేయఁగలదు.

తలఁపనితలంపుగ ఇయ్యది భారతజాతిని భారతీయ విజ్ఞానమును నానాముఖముల వికసింపఁ జేయుటయు కాక, భారత దేశీయ నిజప్రభావమును పాశ్చాత్యదేశము సంభావించుట కనువగు రాజమార్గము నేర్పఱచి ప్రాచ్య పాశ్చాత్యఖండములకు సుహృద్భావము గూర్పగలదు."

♦ సత్యాగ్రహోద్యమ తత్త్వము

"ద్వేషమును ప్రేమమునను, దౌష్ట్యమును, సౌజన్యమునను, అసత్యమును సత్యమునను పూర్తిగా సాధించుకొనుటకు పూర్వము సమస్తమతములచేఁ బ్రసాదితమైన దివ్యసత్యమును విశ్వమునందంతట వ్యాపింపజేసి అనుష్ఠింపఁ జేయుటయే నేటి సత్యాగ్రహోద్యమము యొక్క పరమోద్దేశము.

తొల్లి లోకసంగ్రహార్థము మహర్షులు తమయుపదేశ ముఖమున దివ్యసందేశములం దెలిపిరి. జీసను బోధించిన సిద్ధాంతములు సరాసరిగ గాంధిమహాత్ముని తత్త్వోపదేశములయందు విద్యోతమానము లగుచున్నవి. జీసను సిద్ధాంతముల నారూఢి పఱచుటకే నేఁడీసత్యాగ్రహ మను మహాప్రయోగము సాగుచున్నది.

జీసను ప్రబోధించిన పరమార్థముల నిరూపించుట కుద యించిన ఈ యమోఘసాధనమును క్రైస్తవప్రపంచమున నెల్ల బలవత్తమ మైన సామ్రాజ్యము తన సర్వశక్తులతోఁ బ్రతిఘటించుచు తన్ను దానే ఖండించుకొనుచున్నది.

♦ ఈవ్యాసము మీరాబాయి (స్లేడ్ కన్య) అను పాశ్చాత్య విదుషి రచించినది. ఈమె మహాత్ముని శిష్యురాలై ఆతనికి శుశ్రూష చేయుచు సబర్మతి యాశ్రమమునఁ గడపుచున్నది.

ఈ 'క్రైస్తవ' సామ్రాజ్యము భారతదేశసంపదను కబళించి మదించియున్నది. భారతీయులు నేఁడు అస్థులు పస్తులు జేయుచు అస్థిగతపంజరములై 'అన్న మో రామచంద్రా' యని యల్లాడుచు పిడికెడు మెతుకులకై క్రైస్తవుల యాచించి అంగ లార్చిరి. కాని కబళమునకు బదులు కాఱుజాఱు బడసిరి. అంతియ కాదు — చెంపపై లెంపకాయలు గూడ దినిరి. భార తీయులు మహాత్ముని యుపదేశములకు బద్ధులై 'క్రైస్తవుల' కు రెండవచెంప జూపిరి. వారు ఆ చెంపపైఁ గూడ చపేటములు చఱచిరి. కాని భారతీయులు శాంతమును గోల్పడలేదు. ఈ శాంతిమార్గముననే దాష్ట్యము నడఁగఁద్రొక్కఁ గల మని గాంధిమహాత్ముఁ డొసఁగిన యుపదేశము వారి రక్తనాళము లలో ప్రత్యణువునను ప్రవహించుచున్నది.

తరతరములనుండి దౌర్భాగ్యదశకు దాసులై భారతీ యులు అంధకారబంధుర మగు నావరణమున జిక్కి వివశులై విలవిల తన్నుకొనుచున్నారు. సాధుత్వమున శఠత్వమును, సౌజన్యమున దౌర్జన్యమును పరాస్తము జేయుదుమేని, ఆ యంధ కారావరణము భగ్నమై మానవలోక మంతయు నవ్యజీవన జ్యోతి నాశ్రయింపగలదు.

ఆర్తలోకసంరక్షణమునకై సత్యాగ్రహము ననుసంధించిన గాంధిమహాత్ముని, క్రైస్తవులు శిక్కు-సారులు బంధించి తమ పిఱికితనమును వెల్లడించుకొనిరి.'

దేనికొఱకు మహాత్ముఁడు దురంతకష్టములకు లోనైనాఁడో, దేనిని సిద్ధింపఁజేయుట కాతఁడు తనజీవితమును మహాయజ్ఞముగఁ గావించియున్నాఁడో, ఆ పవిత్రాదర్శమును మనము దృఢదీక్షతో సాధించి, లోకకళ్యాణము నొనగూర్చుటకై మన ప్రాణ మాన ధనముల నర్పింతము గాక !

సనాతన హిందూమతాచారపరులు కల్కిమూర్తి యావిర్భావమునకై కనిపెట్టియున్నారు, క్రైస్తవులు జీసస్ పునరవతారమునకై నిరీక్షణము బొనర్చుచున్నారు. దివ్యజ్ఞానసమాజ జనులు మైత్రేయమహాగురునకు నాసించి నిరీక్షించుచున్నారు. వీరబ్రహ్మముగారి శిష్యులు వీరభోగవసంతరాయుని యావిర్భావము నెదురు జూచుచున్నారు. తారకసంఘము (Star society) వారు తారకోదయమునకై ప్రార్థిశికుఁ దమ యాలోకనములఁ బఱ్పించుచున్నారు. భుక్తిరహిత తారకరాజ యోగులు విరాట్పురుషుని సందర్శనార్థము తహతహలాడు చున్నారు.

పై మతములవా రెల్లరు తమతమ యవతారమూర్తి గాంధిమహాత్ముఁడే యని నమ్మి తదాదేశములను శిరసా వహించుచున్నారు.

పురాకృత పుణ్యపరిపాకవశమున గాంధిమహాత్ముని సమకాలీనులమై జనించు భాగ్యము మన కబ్బినది. ఇట్టి సదవకాశము మనకు మరల యెన్నిజన్మములకో కాని లభింపదు. తొల్లి రామదాసు శ్రీరాముని కాలమున బుట్టనైతిని గదా యని ఈ తీరునఁ బలవించినాఁడు:—

కీర్తన

ఏమి సాహసము! అహొ! ఏమి సాహసము.
భూమిజాత శ్రీరాముని తోడను
బుట్టి పాదములఁ బట్టెనటెఁ గద! —ఏమి
వనజనాభుఁడు దాసుఁడై నే
వనములవెంబడి జనియె గదా!
కనకతురంగము జనకతనూజకు
నిచ్చిన రాముఁడు మెచ్చు గదా! —ఏమి
అంగజాది దానవులఁ గూలఁద్రోసి
పొంగుచు లంకకుఁ బోవు గదా!
సంగరంబున రావణుఁ బొరిగొని
రంగుగ జానకిఁ దెచ్చెఁ గదా! —ఏమి

ఇప్పటివిన పాఠము మహాత్ముని బోధనల విడనాడి యుపేక్షించితిమేని, అనంతరము పశ్చాత్తప్తులమై 'మహాత్ముని సహజన్మల మయ్యు, ఆతని సేవించి తరింపమైతిమి గదా!' యని పరిపరివిధములఁ బరితపింతుము. కావున మన మీ యమూల్యావకాశమును బోనాడుకొనక, మహాత్ముని దివ్యసందేశముల ననుసరించి శాంతిసమరమున నుఱికి—

"హతో వా ప్రాప్స్యసే స్వర్గమ్ జిత్వా వా భోక్ష్యసే మహీమ్"

అను గీతావాక్యానుసారము — చచ్చిన స్వారాజ్యము, బ్రతికిన సంపూర్ణస్వారాజ్యము సాధించి, భరతవర్షమును దాస్యమునుండి విడిపించి ననుగడల ధన్యమొనర్చుకొందము గాక!

ఉప్పు

ఉప్పు ఉత్పత్తి యగు దేశములు_

ఉత్తర దక్షిణ అమెరికాలు, సైబీరియా, చీనా, పరిషియా, ఐరోపా, హిందూదేశములయందు ఉప్పు విశేషముగ నుత్పత్తి యగును. కేటలోనియా దేశమునందు 400 అడుగుల యెత్తును 3 మైళ్ళ పరిధియు గల గొప్ప ఉప్పుకొండ గలదు. ఆఫ్రికాయందలి సహారా ఎడారిలోను అబిసీనియా లోను పెద్ద ఉప్పుపట్టీలు గలవు. పోలండునందలి ఉప్పుగనులు ప్రపంచమునం దెల్ల ప్రఖ్యాతి మైనవి. ఆఫ్ఘనిస్థానమునుండి పంజాబ్ వఱకు ఉప్పుకొండల వరుసలు వ్యాపించియున్నవి.

హిందూదేశమునందు పంజాబు రాష్ట్రములోను, రాజపుటానాలోని శంబరసరోవరమున, సింధు గుజరాతు దేశములందును ఉప్పు పుష్కలముగ లభించును. అంతియ కాదు, భారతదేశము నావరించియున్న సుమారు 5,000 మైళ్ళ పొడవు గల సముద్రతీరమున నెల్ల ఉప్పు పండును. మఱియు అలెగ్జాండరు హిందూదేశమునకు రాకపూర్వమే, ఉత్తరహిందూస్థానమందలి విశాలమయిన గనులనుండి ఉప్పు తీయుచున్నట్లు చరిత్ర తెలుపుచున్నది.

ప్రపంచమునందలి సమస్తజాతులవారును, ఎల్లమతముల వారును ఉప్పును పవిత్రముగ భావింతురు. భారతీయులు హవ్య కవ్యములయందు లవణమునకు ప్రాధాన్య మిత్తురు. ప్రతిదినము వారు భుజించునపుడు, విస్తరిలో తొలుత ఉప్పును వడ్డింతురు; పితృకార్యములందు భోక్తలకు దధిమిశ్రిత లవణము వడ్డింతురు. మఱియు దృష్టిదోషములచే గలుగు కీడుల ద్రోలఁగించుటకు దృష్టితీయుటకును, అన్నద్వేషము కలిగినపుడు మంత్రించి లోని కిచ్చుటకును ఉప్పు నుపయోగింతురు.

పాశ్చాత్యులు గూడ ఉప్పుయొక్క ఉత్కృష్టత గుర్తెఱింగి దాని నత్యంతపవిత్రవంతముగ భావించియుండిరి. వారు ఉప్పుఁజూరు భగవద్దత్త మని తలంచుచుండిరి. జర్మనులు ఉప్పు లేఖులకై యుద్ధము లొనర్చిరి. ఉప్పుగల ప్రదేశములు పవిత్రవంతము లనియు, అచట జేయు ప్రార్థనలు ఈశ్వరప్రీతికరము లనియు వారు నమ్ముచుండిరి. మఱియు గ్రీకులు రోమనులు ఉప్పును దేవతలకు నైవేద్యములు పెట్టుచుండిరి. వారు ఉప్పును రొట్టెయు భోజనమునకు పారిభాషికముగ వ్యవహరించిరి. హోమరు ఉప్పును దివ్యము (Divine) గ భావించెను.

ప్లేటో ఉప్పు భగవత్ప్రీతికర మని విశ్వసించెను. అరబ్బులు లవణసమ్మిశ్రిత మైన భోజనము మంగళప్రద మనియు, అది బాంధవ్యమునకును మైత్రికిని ప్రేమసూత్ర మనియు నమ్మి, 'ఉప్పు మనల పరస్పర ప్రేమానుబద్ధుల జేయును' అని అర్థమిచ్చు (There is salt between us) అను నానుడిని వాడుచుండిరి. పారశీకులలో ద్రోహము చేయుట గూర్చి తెలుపునప్పుడు, 'నమక్ హరామ్' అను సామెతను వాడుచుందురు. (నమక్ – ఉప్పు, హరామ్– ద్రోహము.)

రోమనులు నౌకర్లకును సైనికులకును పూర్వము ఉప్పు రూపమున జీతము లిచ్చుచుండిరి. కావున ఆ జీతమునకు వారిభాషలో 'సాలరీ' (Salary) అని పేరు. 'సాలరీ' సాల్ (Sal) అను లాటిన్ (Eng: Salt) పదమునుండి ఉత్పన్న మైనది. పూర్వకాలమున ఉప్పు ఆర్థికముగను పారమార్థికముగను ఆవశ్యక మగు పదార్థముగ భావింపబడెను. కాన దాని వ్యాపారము నిమిత్తము ప్రత్యేకముగ బాటలు వేయబడు చుండెడివి. అట్టివానిలో నొకటి యగు సాలేరియా (Salaria) అను బాట ఇప్పటికిని ఇటలీదేశమున గాననగును. పూర్వము అబిస్సీనియా ఆఫ్రికా టిబెటు మున్నగు దేశములందు నాణెము లకు బదులుగా ఉప్పుతో చేయబడిన బిళ్లలు చెలామణి యగుచుండెడి వట.

ఉపయోగములు :

పట్టిపాత్రలకు మెఱుగుపెట్టుటకును, గాజు సామానులకు ధావళ్యము స్వచ్ఛత నిచ్చుటకును, సబ్బు బిళ్లలను గట్టిపరచుటకును, రంగుల ధాతువులను పెంపొందించుటకును, మాంసాదులను చెడకుండ భద్రపఱుచుటకును, పశువుల గుగ్గిళ్లకును, సస్యములకు పురుగుపట్టకుండ ఎరువులో గలిపి పొలములకు వేయుటకును, త్రోళ్ళు పదును చేయుటకును, ఓడలు నావలు మున్నగువాని బల్లలు చెడిపోకుండ వాని సందులలో కూరుటకును ఉప్పు నుపయోగింతురు.

దీని యుపయోగము వైద్యశాస్త్రము జూచినఁ దెలియఁ గలదు. సమస్తరోగములకు ఉప్పే పరమౌషధ మని ఈనడుమ లవణానందస్వామి ఉప్పుతో చికిత్సలు చేసి రోగము గుదుర్చుట పత్రికలలో జదివితిమి. ప్రాణావసాన సమయమున వైద్యుఁడు రోగికి సెలైన్ ఇంజెక్షన్ అనుపేర ఉప్పు గలిపిన నీటిని దేహమునందు పిచికారీతో నెక్కించుట మన మెఱుగుదుము. ప్రకృతి శాస్త్రజ్ఞులు పదార్థములును కళేబరములును చెడకుండ గాపాడుటకు లవణము నుపయోగించుట ప్రసిద్ధము. సృష్టిలోని

సమస్త వస్తుజాలమును, ప్రాణికోటియు ఉప్పు లేక జీవించుట అసంభవ మని ప్రకృతిశాస్త్రప్రవీణులు పరిశోధించి నిర్ణయించిరి.

ఉప్పు శరీరమందలి క్రిములను నాశనము చేసి రక్తము శుద్ధిపఱుచును. ఈ సంగతి గుర్తెఱింగి వచ్చినవారు తమఖైదీలను హింసించుటకై ఉప్పు లేని యాహార మొసగుటకు శాసించిరట!

లవణము సాంద్రముగ నున్న జలమున నౌకలు అధిక భారము మోయగల వని శాస్త్రజ్ఞులు కనుగొనిరి. మధ్యధరా సముద్రమున నడచు ఓడలు నల్లసముద్రము (Black sea) నందలి యోడలకంటె ఎక్కుడు బరువుల మోయఁగలవు. ఏల యన, మధ్యధరాసముద్రమున నల్లసముద్రమునకంటె లవణము ౧౾ రెట్లు అధికముగ నున్నది.

ఈ సందర్భమున ఉప్పుయొక్క ఘనత దెల్పుటకు హరివంశమందలి ఈ క్రిందికథ నుదాహరింతుము.

తొల్లి బ్రహ్మదత్తుఁ డను మహీపాలుఁడు సాళ్వదేశమును పాలించుచుండెను. వానికి వరుసవరమున హంసుఁడు డిచికుఁడు అను నిరువురు కొడుకులు జనించిరి. వారు తమజనకునిచే రాజసూయ యాగమును చేయింపఁ బూని, తమమంత్రులలో నొకని శ్రీకృష్ణు నాహ్వానింపఁ బంపుచు, అతని కిట్లు వచించిరి:

"చని యా జనార్దనునిచే
ఘన మగు లవణంబు మనకుఁ గప్ప మగుచు; మే
ధనములును సరకు గా, విడు
చను దెమ్మను మతని యజ్ఞసమయమ్మునకున్."

రాజసూయయాగము జరుగు సమయమున, పరరాజన్యులచే "మదమాతంగ తురంగ కాంచన లసన్మాణిక్య గాణిక్య సంపదలు" కప్పములుగా నడుగుట రాజోచితమై యుండ, శ్రీకృష్ణ సంకీటివానిని హంస డిచికులు ఈపాటి యల్పమగు లవణమును గోరు టేల? మఱియు వైపస్యమున లవణము ఘన మైన దనియు, దానితో ఏ ధనములును పాటి సా వనియు వ్రాయఁబడినది. దీనివలన లవణ * మెంతటి లావణ్య వంతమైనదో చదువరులు గ్రహింతురు గాక.

శ్రీకృష్ణుఁడు ద్వారకావాసి. ద్వారక సముద్ర పరివృత మైనది. సాళ్వదేశము మత్స్యరాష్ట్రము లోని దగుటచే, సముద్రమునకు చాలదవ్వు. తక్కిన పదార్థములకంటె అక్కడ ఉప్పు అపురూపము ప్రియము నైనదిగా నుండును. కావుననే హంస డిచికులు కృష్ణుని నుండి ఉప్పు కప్పమును గోరియుందురు. ద్వారక గుజరాతు దేశములో నున్నది. ఉప్పుపంటలో ఆ ప్రాంత మగ్రగణ్యము. అచటి యుప్పు పెక్కుసంవత్సరముల వఱకుఁ బ్రపంచమున కంతకు వినియోగింప జాలియుండును.

* 'లావణ్య' పదము 'లవణము' నుండి ఉత్పన్న మైనది.